

Мета роботи – вивчити особливості будови часточок різних філогенетичних відділів мозочка людини з точки зору їх індивідуальної анатомічної мінливості.

Матеріал і методи. Дослідження проведено на базі Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи на 230 мозочках трупів людей обох статей, що померли від причин, не пов'язаних із патологією головного мозку, віком 20-99 років. Досліджувались особливості форми та розгалуження білої речовини часточок мозочка на його серединному сагітальному розтині.

Отримані результати. Мозочок людини включає філогенетичні відділи. Найбільший вік має архіцеребеллюм («древній мозочок»), який включає часточку Х (8 гілка центральної білої речовини). Молодший вік має палеоцеребеллюм – «старий мозочок», який ділиться на верхній (часточки I-V, 1-4 гілки), та нижній (часточки VIII та IX, 6 та 7 гілки). Наймолодший вік має неоцеребеллюм – «новий мозочок», включає часточки VI-VII, 5 гілка.

За складністю розгалуження білої речовини форму всіх часточок мозочка можна розділити на три типи. Перший тип – «простий», включає часточки, сформовані 1-3 та 8 гілками (верхній палеоцеребеллюм та архіцеребеллюм). Часточки 1-го типу складаються із не розгалуженого центрального стовбура білої речовини, на одній чи обох поверхнях якого знаходиться різна кількість листків сірої речовини. Другий тип – «дихотомічний», характерний для 4-ї гілки (верхній палеоцеребеллюм); гілки білої речовини послідовно дихотомічно діляться, утворюючи багато гілочок від 2-го до 4-го порядків. Третій тип – «Y-подібний», характерний для часточок, сформованих 5-7 гілками (неоцеребеллюм та нижній палеоцеребеллюм). Головний стовбур білої речовини часточок 3-го типу ділиться на верхню і нижню гілки, від яких в середину часточки відходить різна кількість дочірніх гілок, кількість і розташування яких різноманітне і визначає варіант форми часточки.

Висновки. Виділені три типи форми часточок відповідають філогенетично різним відділам мозочка. Перший тип є найбільш простим, другий – складніший, найскладніша і наймінливіша форма характерна для часточок 3-го типу, які мають наймолодший філогенетичний вік. Можливо, дані особливості розгалуження є частиною відмінностей будови філогенетично різних відділів черв'яка і відображують еволюцію мозочка.

СТВОЛОВЫЕ КЛЕТКИ: ИСПОЛЬЗОВАНИЕ В МЕДИЦИНЕ

Николаиди И.В.

*Харьковский национальный медицинский университет
кафедра гистологии, цитологии и эмбриологии*

Научный руководитель: Клочко Н. И., асс. каф. гистологии, цитологии и эмбриологии

Актуальность темы. Уникальная способность стволовых клеток — дифференцироваться (созревать) в экспериментальных и клинических условиях в компоненты самых разнообразных тканей и органов разнообразной специфичности.

Целью работы было определить, как используются стволовые клетки в медицине.

Так, гемопоэтические (кроветворные) стволовые клетки способны давать все разнообразие клеток, циркулирующих в крови: эритроцитов, лейкоцитов и тромбоцитов. Именно эти клетки определяют перенос питательных веществ к органам и тканям, борьбу организма с инфекционными и другими патологическими процессами, функционирование системы иммунитета и т.д. Отдельную группу составляют, так называемые, мезенхимальные (стромальные) стволовые клетки, способные формировать клеточные компоненты

практически всех известных "твердых" органов и систем (сердца и легких, печени и почек, сосудов и нервной системы, и т.д.). Удивительная способность стволовых клеток "превращаться" в ткани любой специфичности порождает серьезные надежды на возникновение принципиально новых подходов к лечению многих заболеваний. С помощью стволовых клеток будет возможно лечение последствий инфарктов и инсультов, болезней Паркинсона и Альцгеймера, а также диабета.

Выводы. Необратимые повреждения нервной, мышечной, железистой и других тканей, возникающие в процессе развития того или иного патологического процесса, представляется возможным "реставрировать", заместив их массой новообразованных тканевых "заплат", состоящих из соответствующим образом дифференцированных стволовых клеток.

РЕГРЕС МЕТАБОЛІЧНИХ РОЗЛАДІВ ПІСЛЯ КОМПЛЕКСНОЇ ФАРМАКОКОРЕКЦІЇ ГОСТРОГО ГЕМОРАГІЧНОГО ІНСУЛЬТУ

Олійник Т.М., Савосько С.І.

*Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
Медичний факультет №3, кафедра гістології та ембріології*

*Науковий керівник: Чайковський Ю.Б., член-кореспондент НАМН, д.мед.н., проф., зав. каф.
гістології та ембріології*

Актуальність. Геморагічний інсульт – найбільш актуальна проблема сучасної медицини, основною причиною якого є артеріальна гіпертензія, що асоційовано з метаболічними розладами, які потребують відповідної корекції.

Мета і задачі роботи. Дослідити вплив нейротрофічного (BDNF), антигіпертонічного (сульфат магнію), діуретичного (торасемід) і антиоксидантного (корвітин) засобів на рівень метаболічних змін при інсульті.

Матеріали та методи її виконання. Експериментальні дослідження проведені на 120 щурах-самцях. Відтворення геморагічного інсульту досягали механічним руйнуванням тканини внутрішньої капсули з введенням аутокрові. Після моделювання геморагічного інсульту внутрішньоочеревинно вводили лікарські засоби нормотензивним щурам (WKY) і щурам із спонтанною артеріальною гіпертензією (CAГ): BDNF (20 мкг/щура), MgSO₄ (0,15 мг/кг), корвітин (7,2 мг/кг), торасемід (0,15 мг/кг). Через 10 діб після інсульту визначали активність каталази (CAT), супероксиддисмутази (SOD), DT-діафрази, концентрацію малонового діальдегіду (MDA) і дієнових кон'югатів (DC).

Отримані результати. Проведені дослідження показали, що у щурів із геморагічним інсультом на 25,9% (p<0,05) зростає активність DT-діафрази, у гіпертензивних щурів достовірно різниці із контрольним показником не встановлено. Рівень MDA в гомогенаті кори великого мозку щурів із інсультом перевищував у 2,2 та 1,9 рази (p<0,01), DC – у 1,5 і 1,9 разів (p<0,01) відповідно у нормотензивних і гіпертензивних щурів. Рівень продукції MDA у гіпертензивних щурів був вищим на 67,1% порівняно із нормотензивними щурами.

При інсульті знижувалась активність SOD і CAT на 10,9% і 16,2% (p<0,05) у нормотензивних щурів і на 32,7% і 69,4% (p<0,05) у гіпертензивних. Тобто, при геморагічному інсульті на тлі артеріальної гіпертензії в більшій мірі порушувалась антиоксидантна система, а підвищена активність каталази у гіпертензивних щурів є компенсаторним механізмом утилізації перекису водню на тлі мітохондріальної дисфункції.